

Bærekraftig omstilling i kommunene

med innkjøp som strategisk virkemiddel for næringsutvikling

Kjersti Granaasen, innovasjonspådriver

Bærekraftig omstilling – 3 dimensjoner

Miljømessig bærekraft: å bevare naturressurser og redusere miljøpåvirkningen med tiltak for å redusere klimagassutslipp, fremme fornybar energi, og beskytte økosystemer.

Sosial bærekraft: å forbedre livskvaliteten for alle mennesker. Med tiltak som fremme helse, utdanning, likestilling, og sosial inkludering, samt å sikre rettferdig tilgang til ressurser og muligheter.

Økonomisk bærekraft: å skape en økonomi som er robust og motstandsdyktig over tid. Med tiltak som effektiv ressursbruk, økonomisk vekst som ikke skader miljøet, og ansvarlig forvaltning av økonomiske ressurser.

Næringsutvikling

- **Bærekraftige løsninger** som tar hensyn til miljøet og sosiale forhold.
- Øke antall **arbeidsplasser** og forbedre kvaliteten på disse.
- Tilgang til **finansiering**. Kommuner og regioner kan spille en viktig rolle ved å legge til rette for dette.
- **Styrke konkurransevnen** ved å fremme innovasjon og bruk av ny teknologi, - innebærer også samarbeid mellom bedrifter, forskningsinstitusjoner og offentlige myndigheter.

PULL

Fortelle markedet hva vi trenger;

- **Problemet og behovet**
- **Våre erfaringer med det vi kjøper i dag**
- **Forventninger og ønsket resultat**

PUSH

Forklare oppdragsgiver hvordan de har tenkt å løse problemet og dekke behovet;

- **«Innovasjonen» i løsningen**
- **Forventet resultat**
- **Fremgangsmåte og fremdrift**

PULL

Fortelle markedet hva vi trenger;

- Problemet og behovet
- Våre erfaringer med det vi kjøper i dag
- Forventninger og ønsket resultat

Innovasjonsgapet

mellomrom mellom
hva oppdragsgiver
tror de trenger

hva leverandører
kan se for seg som løsning

PUSH

Forklare oppdragsgiver hvordan de har
tenkt å løse problemet og dekke behovet;

- «Innovasjonen» i løsningen
- Forventet resultat
- Fremgangsmåte og fremdrift

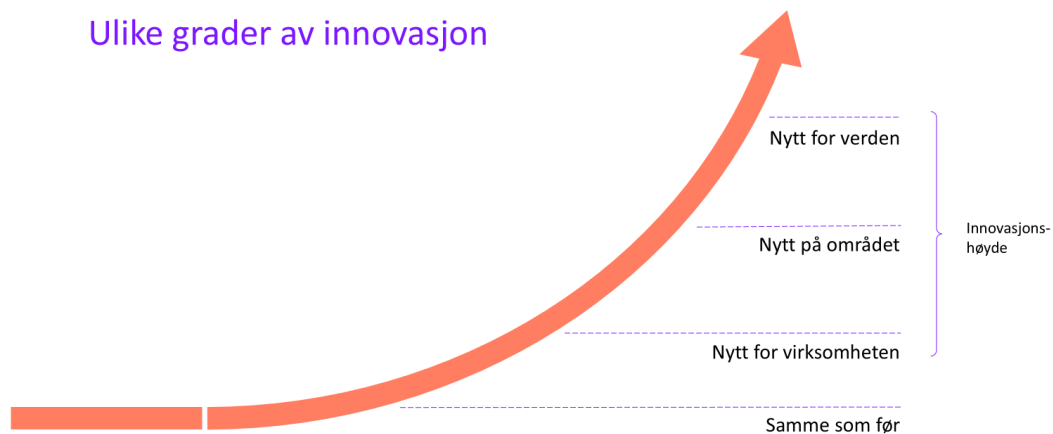
Hvordan kan pilotene leve?

- Det er mange piloter og mye utvikling i fagavdelingene til kommuner- og fylkeskommuner.
- Det er mange piloter og mye utvikling mellom lokalt næringsliv og fagavdelingene til kommuner- og fylkeskommuner.
- PILOTER lar seg skalere oftere gjennom en **innovativ anskaffelsesprosess** = næringsvekst

Næringsutvikling gjennom offentlige anskaffelser

Ulike grader av innovasjon

Anskaffelse og konkurranse

- Hvilke grunnleggende prinsipper gjelder?
 - Konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarehet og forholdsmessighet
 - Dokumentasjonsplikt – tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger
- Ved hvilke anskaffelser gjelder prinsippene?
 - Alle anskaffelser over 100.000 kr der loven kommer til anvendelse
- Anskaffelser under 100.000 kr
 - Unntatt loven
 - Mange virksomheter har rutiner som ivaretar konkurranse
- Kontrakter av verdi mellom 100 000 kr og 1,3 mill. kr ekskl. mva.
 - Alle kontrakter av verdi mellom 100 000 kr og 1,3 mill. kr ekskl. mva. (uansett hvem som anskaffer, og hva som kjøpes).

Terskelverdier for offentlige anskaffelser

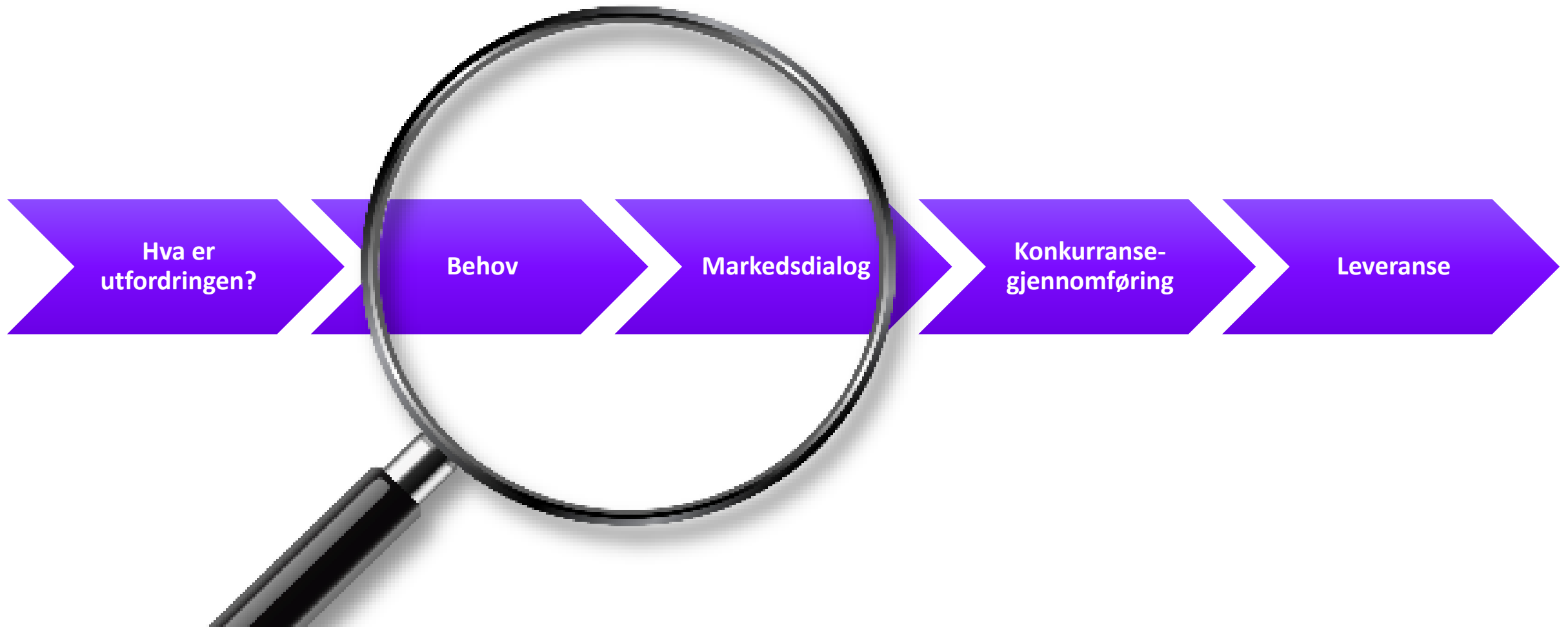
For anskaffelser underlagt forskrift om offentlige anskaffelser (klassisk sektor) har anskaffersens anskaffelseverdi betydning for hvilke deler av regelverket som må følges.

Viktige terskelverdier

Terskelverdier	Tilatte anskaffelsesprosedyrer
Del A: <ul style="list-style-type: none">• Alle kontrakter av verdi mellom 100 000 kr og 1,3 mill. kr ekskl. mva. (uansett hvem som anskaffer, og hva som kjøpes).• Kontrakter om kjøp av varer og tjenestetilbud for under 1,3 mill. kr ekskl. mva.	Ingen spesiell prosedure. Grunnleggende prosedyrer og bestemmelser i FOA kap 7 må følges.
Del B og C: <ul style="list-style-type: none">• Statlige myndigheters verk- og tjenestekontrakter og plan- og utbyggingskontrakter av verdi mellom 1,3 og 2,2 mill. kr ekskl. mva. for alle unntatt statlige myndigheter.• Alle bygge- og anleggskontrakter av verdi mellom 1,3 og 16 mill. ekskl. mva. Merk: I tillegg gjelder noen bestemmelser i del B for enkelte type anskaffelser som verktøystilberedning, EØS-terskelverdiene for statlige tjenestetilbud på 2,8 mill. ekskl. mva.	Som tilfellekontrakter (FOA § 8.3) Begrunnet tilbudskonkurranse (FOA § 9.3)

Endringer av 01.01.2024
Endringene innebærer at klima- og miljøhensyn som hovedregel skal vektles med minimum 30%. Forskriftendringene åpner for at det unntaksvis kan stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt enn bruk av tildelingskriteriet og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene. Disse kravene gjelder ikke dersom anskaffelsen etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig, noe som også må begrunnes i anskaffelsesdokumentene.

Næringsutvikling | Mulighetsrommet med IOA

Tenker du at leverandørene

- Ikke forstår hvordan en kommune fungerer
- Ikke kjenner anskaffelsesregelverket
- At de ikke forstår behovet dere har
- At de bare er ute etter å selge sin løsning

Hørt blant leverandørene:

- Offentlige kunder er «bare» ute etter det billigste
- Offentlige kunder etterspør ikke nye og bedre løsninger
- Offentlige er ikke interessante som kunde.
- Vi holder oss unna!

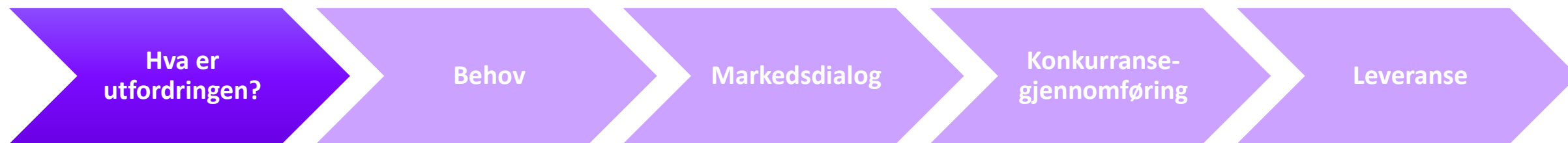

Utfordringer 3 dimensjoner

- Klima og miljø
- Utenforskap
- Ressursknapphet

Mulighetsrommet med IOA

Strategi for grønne anskaffelser

Ambisjon:

Gudbrandsdalen skal bli et lavutslippssamfunn med **attraktive lokalsamfunn, et sterkt næringsliv og fremtidsrettede kommunale tjenester.**

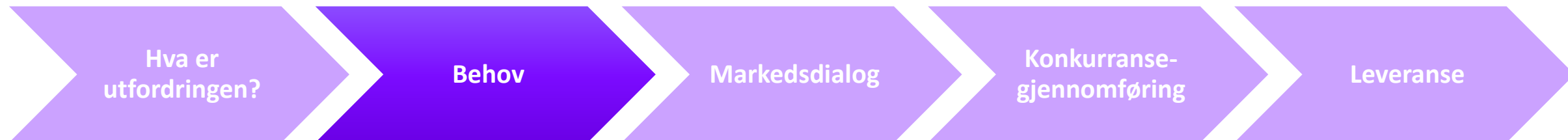
Innkjøp skal ha en strategisk funksjon i måloppnåelsen

Fire fokusområder:

- Eierskap
- Helhetlig tenkning
- Kompetanse
- Leverandører

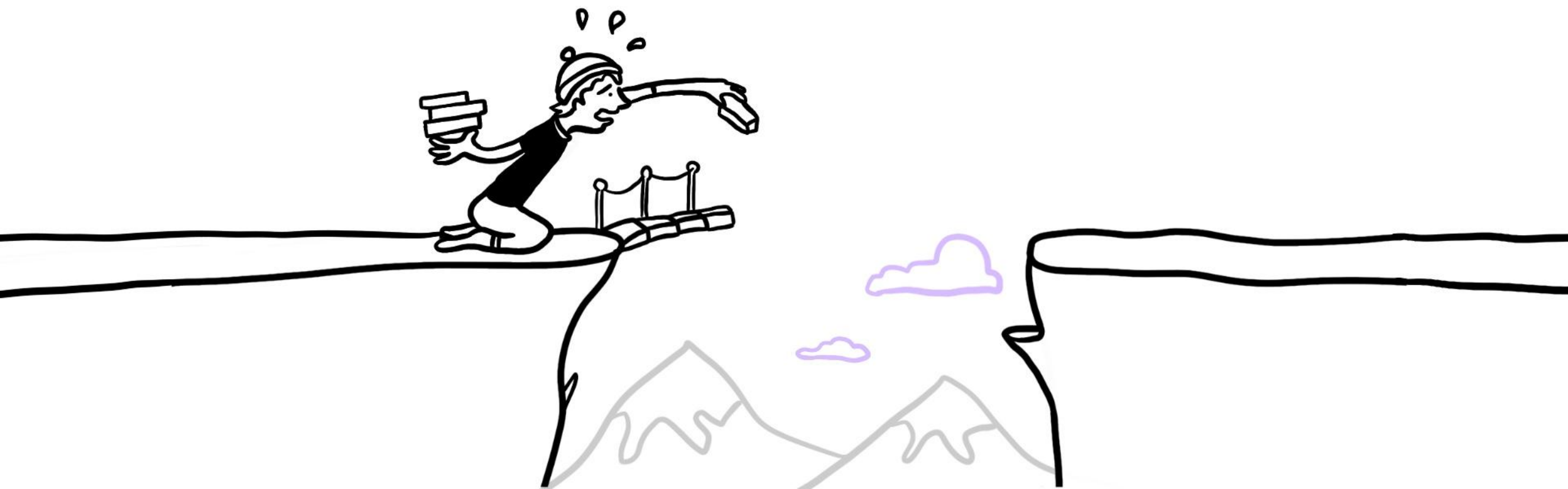
Mulighetsrommet med IOA

Næringsvekst gjennom anskaffelse starter med grundig behovskartlegging

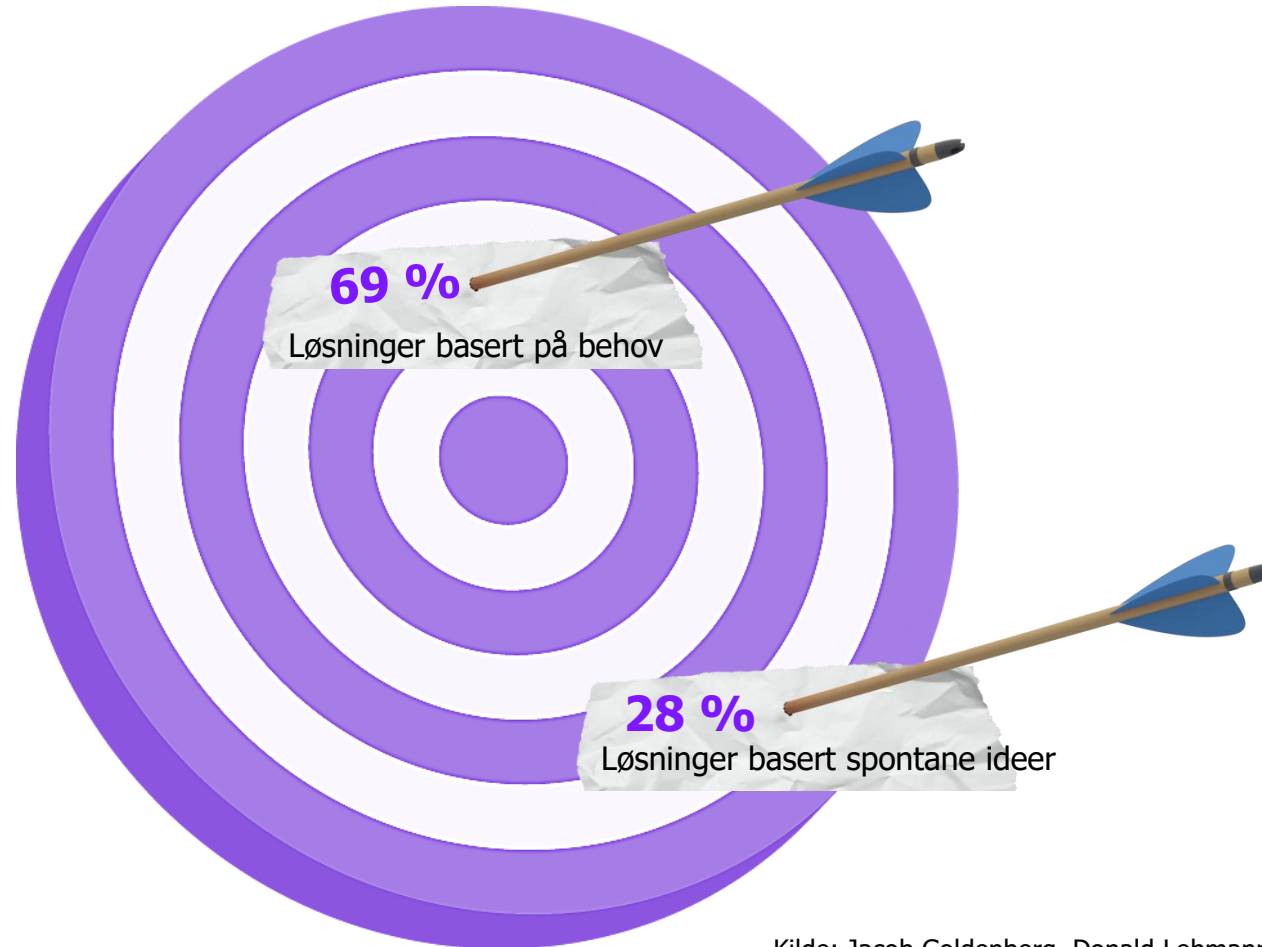

Å LØSE DET FAKTISKE PROBLEMET

Hvordan treffer leverandørens løsninger markedet?

Kilde: Jacob Goldenberg, Donald Lehmann, og David Mazursky, Marketing Science Institute. MSI working rReport no. 99-110, 199-197 innovation projects

Mulighetsrommet med IOA

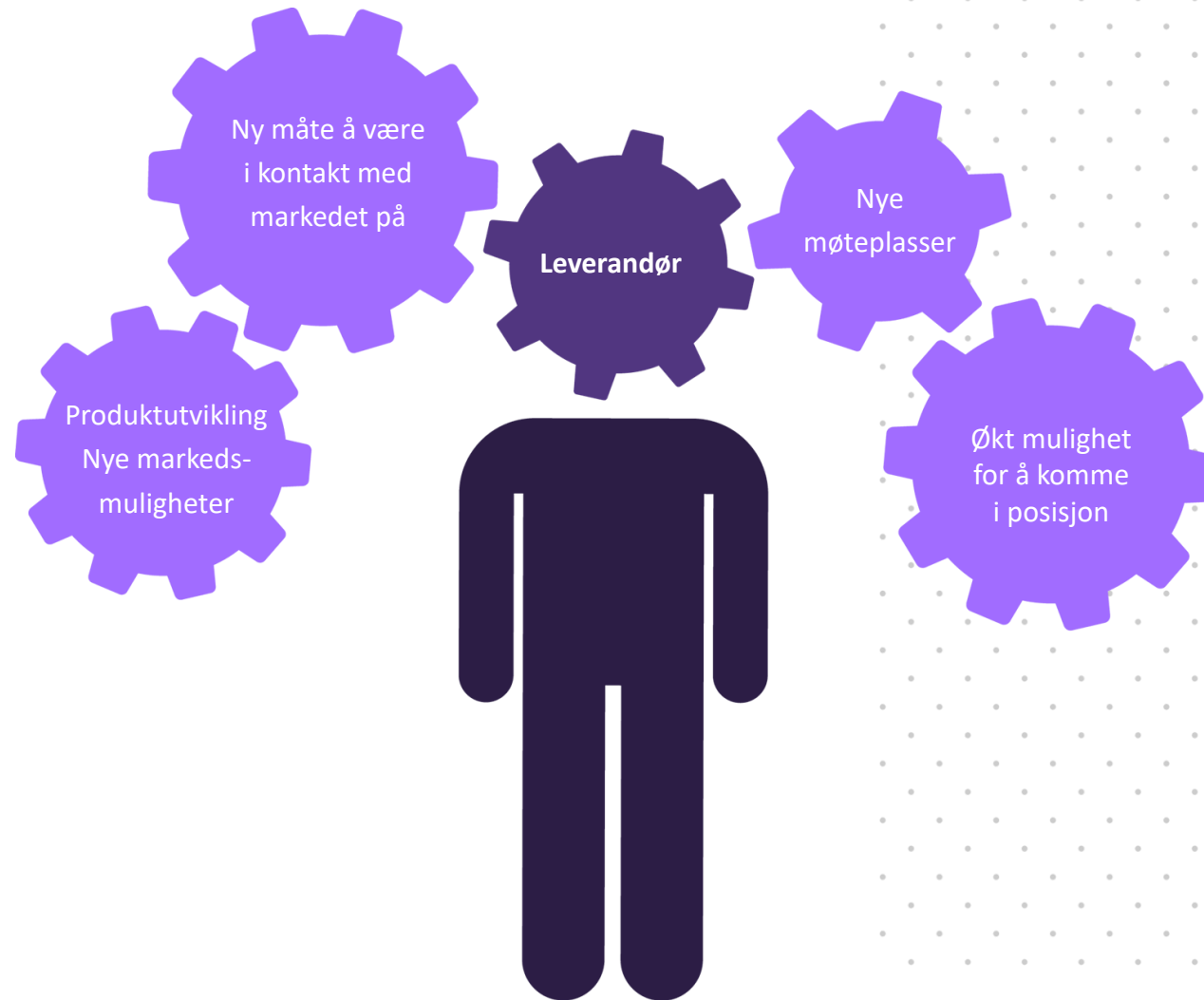

Mål med markedsdialog

- Innsikt
- Forståelse
- Lage en bedre konkurranse

Hva betyr tidlig dialog for leverandørene?

Redusere klimagassutslipp

Byggebrennen står for 24% av all avfall i Norge. Ombruk av byggematerialer reduserer avfallet. I tillegg til at entreprenøren kan kjøpe billigere byggematerialer.

11 oktober 2024 | Sist oppdatert 22. oktober 2024

En ny løsning for ombrukskartlegging gjør det enklere for selger av byggematerialer å dokumentere egenskapene til produktet. Bedre dokumentasjon gjør det lettere å selge og kjøpe brukte materialer.

Behov: Enklere resertifisering av byggematerialer

Leverandør

 Loopfront

Loopfront
Oslo Science Park, Gaustadalleen 21, Oslo
<https://www.loopfront.com/no/>

Nordisk samarbeid for grønnere helsevesen

22. januar 2025 av Bjørnar Grønhaug

Medisinske produkter er uunnværlige i et moderne helsevesen, men de utgjør også en betydelig belastning for miljøet. Fem nordiske offentlige innkjøpere har siden 2022 jobbet sammen for å utfordre markedet til å utvikle mer bærekraftige produkter gjennom Nordic Initiative for Environmental Labelling of medical Supplies (NIELS). Nå er prosjektet i ferd med å utvides til hele det europeiske markedet.

Bildet er tatt av kunstneren Maria Kojck og viser hvor mye engangsmateriell og avfall som ble produsert i forbindelse med en operasjon hun var igjennom. Målet med NIELS-prosjektet er å redusere engangsmateriell og miljøfarlig avfall.

Sosial inkludering

Dialogkonferanse: Sammen for fremtidens kompetansebehov – ungdom og arbeidsliv

NAV-kontorene i "Nedre Viken" inviterer til dialogkonferanse for å utforske mulighetsrommet rundt et alternativt tilbud tilpasset ungdom som faller ut av ordinære opplæringsløp. Målet er at ungdom fullfører utdannings- og kompetanseløp, og bedrifter får større tilgang på relevant arbeidskraft.

Effektiv ressursbruk

18. mai 2024 | Sist oppdatert 25. september 2024

TelluCare knytter all velferdsteknologi sammen på ett sted. Helsearbeiderne i Agder slipper å forholde seg til flere apper og alarmer, responsentertet sparer tid og koordineringen blir enklere.

Behov: Samle velferdsteknologi i ett økosystem

Kommunene og spesialisthelsetjenesten i Agder erfarte at systemene for velferdsteknologi var fragmenterte, og at det manglet integrasjon med journalsystemer (EPJ) og administrative systemer. Mange brukere av velferdsteknologi har gjerne flere teknologiske løsninger med ulikt grensesnitt og administrasjon, noe som medførte merarbeid for helsepersonell.

På vegne av alle Agderkommunene og Sørlandets sykehus inngikk Regional koordineringsgruppe e-helse Agder (RMG e-helse) et innovasjonspartnerskap med Tellu i 2021. Innovasjon Norge støttet prosjektet med 13,5 millioner kroner. Gjennom innovasjonspartnerskapet skulle det utvikles en teknologiplattform som kunne samle alle de ulike systemene i ett økosystem.

Leverandør

tellu

Tellu
Lysaker Torg 15, 1366 Lysaker
<https://www.telluno/>

Kontaktperson:
Lars Bakken
Prosjektleder
lars.bakken@telluno

Løser dette ditt behov?

Flere former på markedsdialog.

Flere kan benyttes i samme prosess/prosjekt.

- Dialogkonferanser
- Innspillsnotat
- En-til-en-møter
- Workshops, kreative øvelser / hackaton, tjeneste- eller brukerreiser og lign.
- RFI (Request for Information): Konkrete spørsmål som legges ut til markedet og som leverandører har mulighet til å svare på skriftlig
- Erfaring og deltakelse i arbeidshverdagen
- Produktdemonstrasjoner og testing
- Kompetansehevende tiltak for leverandørene
- Konkurransesgrunnlag på høring.

Kloke ord...

«Vi har gått fra å være redde for å ha dialog med markedet, til å være redde når vi ikke har gjort det»

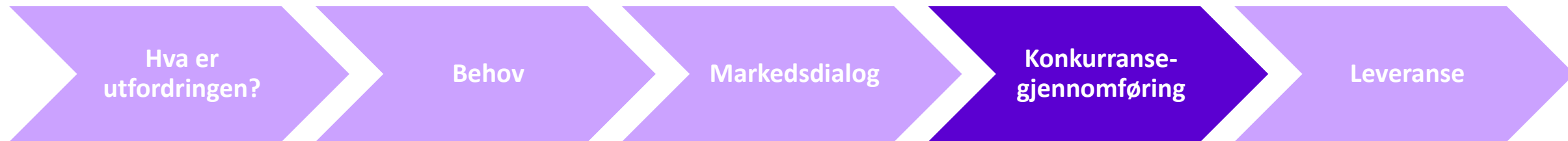
Offentlig innkjøper

«Denne måten å jobbe på utfordrer holdninger, tankesett og forretningsmodeller på begge sider av bordet. Den bringer oss framover»

Leverandør av velferdsteknologi

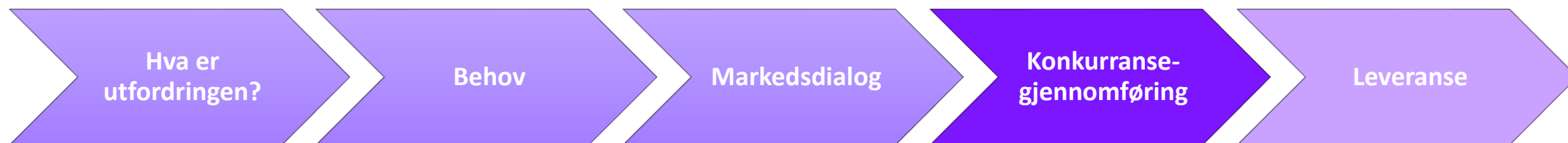
Mulighetsrommet med IOA

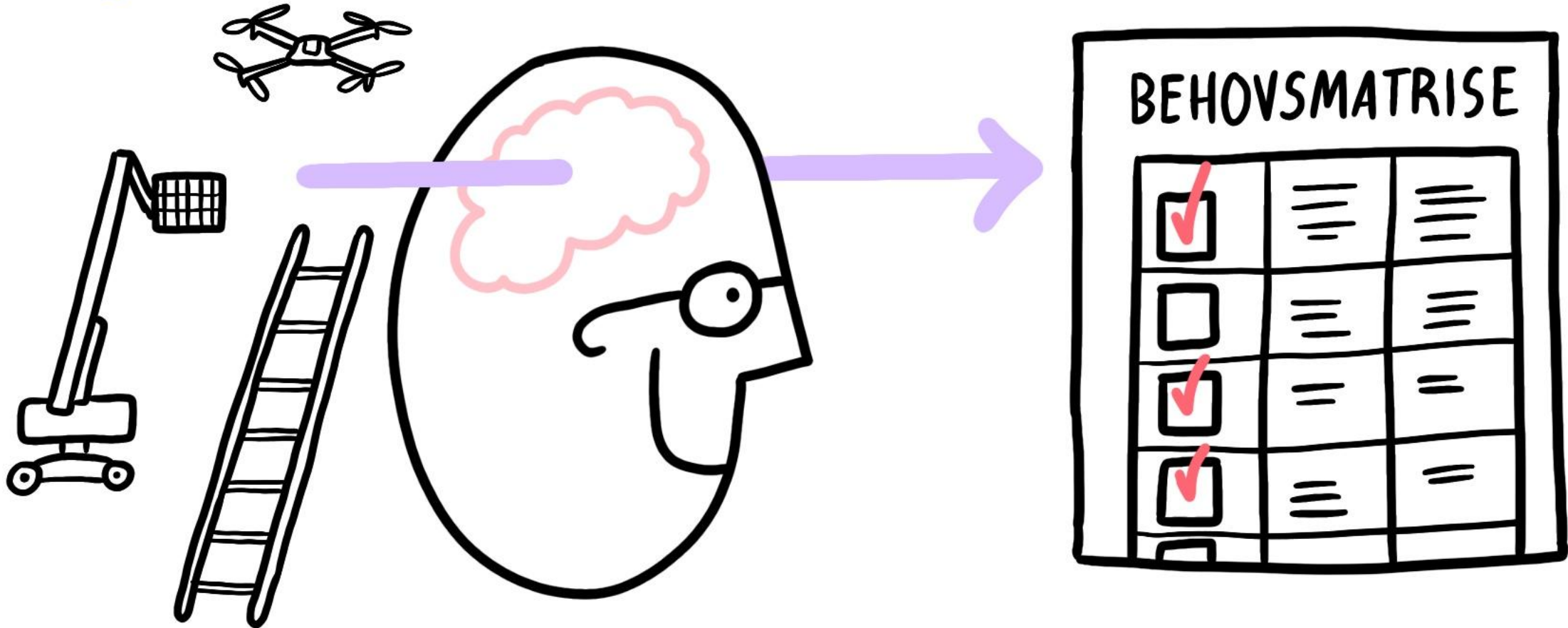

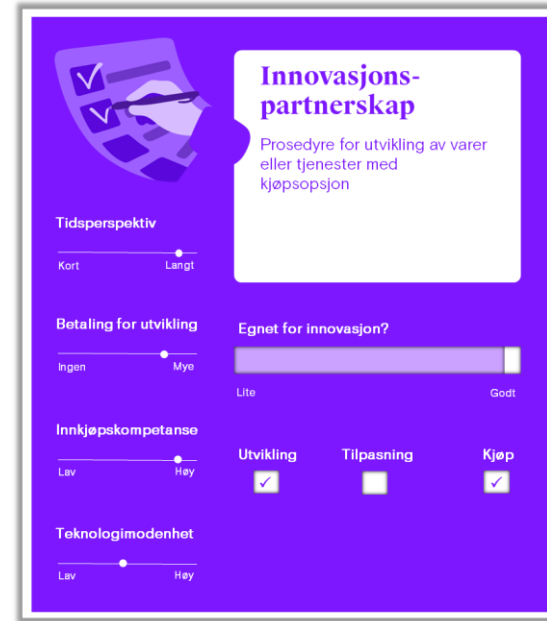
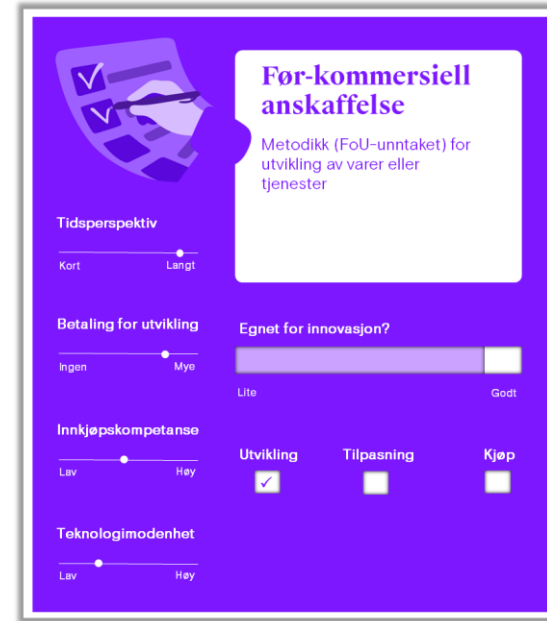
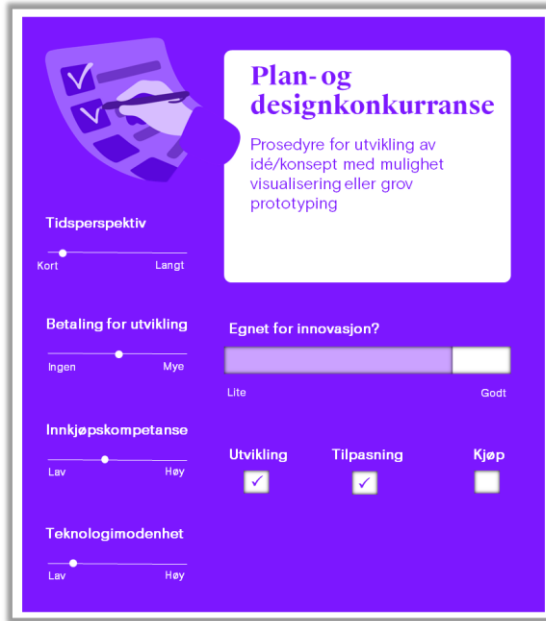
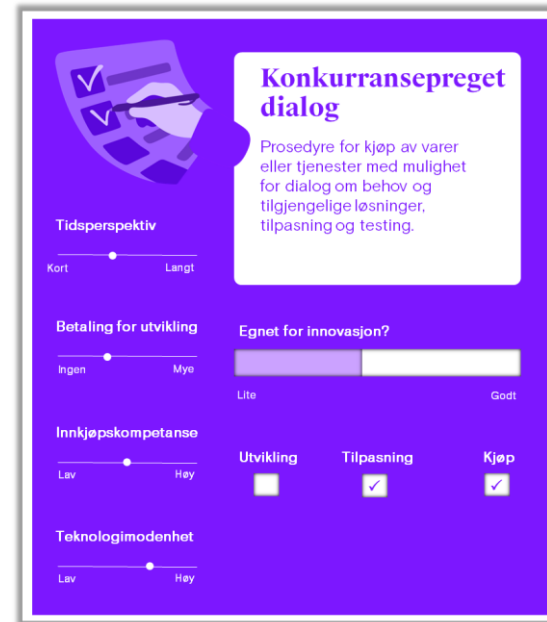
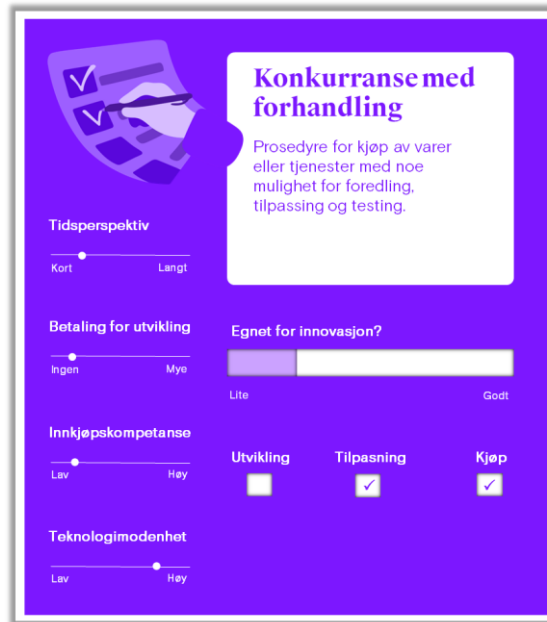
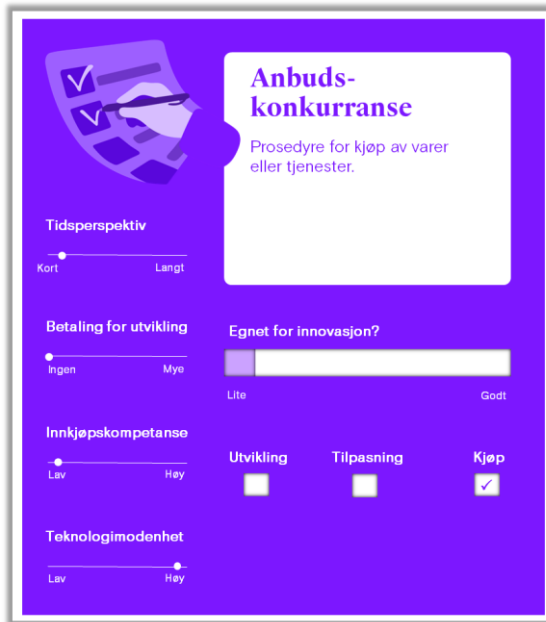
Patients with dementia can benefit from animal-assisted therapy.

Mulighetsrommet med IOA

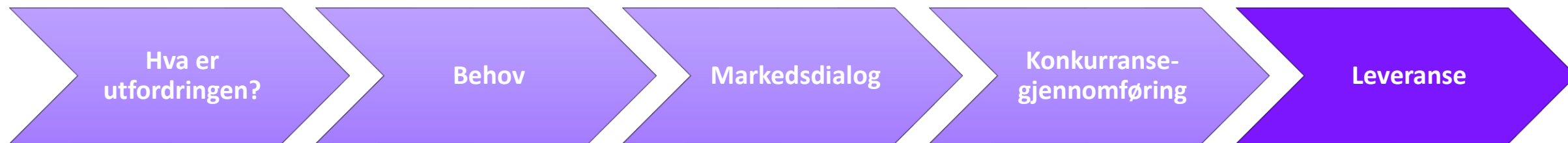

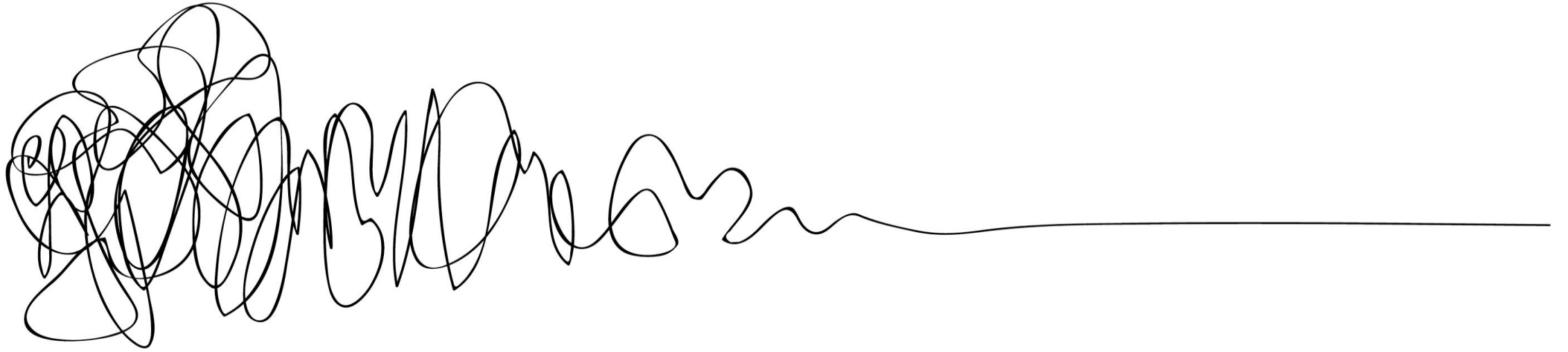
fra INNSIKT til STRUKTUR

Mulighetsrommet

Behov

Konkurransgjennomføring

Kontraktoppfølgning

Evaluering og læring

Kartlegge

Dialog

Behovsbeskrivelse

LUP – en prosessveileder og koblingsaktør

LUP jobber i og med hele Norge

- **Offentlige virksomheter** vi har jobbet med
- **269 anskaffelser** er i utvikling, anskaffet eller ferdig
- **198 kommuner** involvert som lede eller følgevirksomhet

- Til sammen **207 selskaper** har vunnet i innovative anskaffelser enten alene eller i konsortium med andre
- **64%** er små og mellomstore bedrifter
- **35%** er oppstartsselskaper

Eiere

Departement

- Nærings- og fiskeridepartementet
- Helse- og omsorgsdepartementet
- Klima- og miljødepartementet
- Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Partnere

* Oslo kommune har 2 partnere
(Oslobygg og Oslo Kommune, byrådsleders kontor)

Finn løsninger

Løsning fra Netsecurity

Cybersikkerhet og avverging av IT-angrep

Løsning fra Diffia

Samhandling i rehabilitering

Digitalisering av tjenester Helsetjenester Velferdsteknologi

Løsning fra Moelven Modus

Sirkulære skillevegger i tre

Bygg og anlegg Innredning og interiør Klima og miljøteknologi

Løsning fra Tellu

Sømløs velferdsteknologi

Digitalisering av tjenester Helsetjenester IKT software og systemer
Kommunale tjenester Velferdsteknologi

Løsning fra , Eiverum kommune, Betonmast Innlandet, Ola Roald, Østengen & Berge

Ydalir skole og barnehage

Løsning fra Autility

Smart digital eiendomsledelse

Bygg og anlegg Digitalisering av tjenester

Hold deg oppdatert med LUP!

Det er mye som skjer i feltet for innovative offentlige anskaffelser.

Registrer deg på vårt nyhetsbrev, så holder vi deg oppdatert med de viktigste nyhetene og hendelsene en til to ganger i måneden.

